

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
18/4752

DERES REFERANSE
18/1874-1

DATO
31.01.2019

IORP II - gjennomføring i norsk rett

1. Bakgrunn

Finanstilsynet viser til Finansdepartementets brev av 3. mai 2018 der Finanstilsynet bes om å vurdere behovet for lov- og forskriftsendringer som gjennomfører direktiv (EU) 2016/2341 om virksomheten til og tilsynet med tjenstepensjonsforetak (IORP II). Direktivet ble vedtatt i EU 14. desember 2016. Direktivet er EØS-relevant, men er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen. Direktivet gjelder i EU fra 13. januar 2019.

Vedlagt følger Finanstilsynets utkast til høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer. En kort omtale av de viktigste endringene er gitt i punkt 2.

2. Nærmere om direktivet og forslag til gjennomføring

IORP II-direktivet reviderer tjenstepensjonsdirektivet (2003/41/EF). Siktemålet med revideringen er å fremme større grad av harmonisering av regelverket for tjenstepensjonsforetak for å styrke det felles indre markedet, og å fremme transparens og god virksomhetsstyring. I arbeidet i EU ble det tatt utgangspunkt i Solvens II-direktivet som gjelder for forsikringsforetak, men behandlingen viste at behovet for revisjon og harmonisering av solvensregelverket for tjenstepensjonsforetak var omstridt. IORP II-direktivet omfatter derfor ikke nytt solvensregelverk, men viderefører det gjeldende solvenskravet i tjenstepensjonsdirektivet.

Direktivet er basert på minimumsharmonisering. Det er derfor handlingsrom for å illegge strengere regler ved gjennomføring i norsk rett. Norge har allerede benyttet dette handlingsrommet når det gjelder solvensregelverket, gjennom å fastsette et nytt forenklet solvenskapitalkrav for pensjonskasser som trer i kraft 1. januar 2019. Kravet er en forenklet versjon av Solvens II-regelverket som gjelder for forsikringsforetak og er basert på Finanstilsynets stresstest, med enkelte tilpasninger.

IORP II-direktivet viderefører i det alt vesentlige bestemmelsene i tjenstepensjonsdirektivet om anvendelsesområde, registrering eller tillatelse, krav til forsikringsmessige avsetninger og kapitalkrav samt krav til forsvarlig kapitalforvaltning. De vesentligste endringene i direktivet omfatter områdene grensekryssende aktivitet, virksomhetsstyring, opplysningsplikt overfor medlemmer, tilsyn, og åpenhet om virksomheten.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Lene Tofte Dønvold
Dir. tlf 22 93 98 06

Deler av direktivet er dermed allerede gjennomført i norsk rett. Gjennomføringen av direktivet krever likevel justeringer og presiseringer i enkelte bestemmelser. Når det gjelder kravene til forsikringsmessige avsetninger og solvensmargin i direktivet artikkel 13 til 18, er det som nevnt over ingen endringer i reglene sammenlignet med tjenstepensjonsdirektivet. Kravene er gjennomført i norsk rett og soliditetsreglene omtales følgelig ikke i utkast til høringsnotat.

Store deler av de kravene som er nye, eller som representerer utvidede krav til virksomheten i pensjonsforetak, tilsvarer langt på vei regelverket som gjelder for forsikringsforetak og som i norsk rett er gjennomført i finansforetaksloven. Pensjonsforetak er omfattet av finansforetakslovens virkeområde, men er i forskrift unntatt fra enkelte av lovbestemmelsene. Deler av direktivet foreslås gjennomført ved at flere av lovbestemmelsene i finansforetaksloven gjøres gjeldende for pensjonsforetak, enten gjennom å oppheve unntaksbestemmelsene i forskrift eller ved å endre lovbestemmelser som i dag kun gjelder forsikringsforetak. De mer detaljerte kravene i direktivet foreslås gjennomført i forskrifter til finansforetaksloven, herunder finansforetaksforskriften og forskrift om pensjonsforetak.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Lene Tofte Dønvold
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.